

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7441
GK 70

Sayı : Z-81625851-610-545
Konu : Soru Önergesi (7/7441)

12.11.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.12.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1347085 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın Yüksel Mansur KILINÇ tarafından yöneltilen 7/7441 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“İşyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından yer aldığı tehlike sınıfları 26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği’nin ekinde yer alan İşyeri Tehlike Sınıfları Listesi’nde belirtilmiş olup bir işyerinin tehlike sınıfı belirlenirken, işyerinin esas faaliyeti dikkate alınmaktadır.

Bu Tebliğde kurye faaliyetleri ‘53.20: Diğer posta ve kurye faaliyetleri’ dördü kodunun altında bulunan 53.20.08: Gıda, mobilya vb. satın alınan şeylere ilişkin evlere dağıtım faaliyetleri (şehir içi yük taşımacılığı ve evden eve nakliyat vb. hariç), 53.20.09: Kurye faaliyetleri (kara, deniz ve hava yolu ile yapılanlar dâhil, evrensel hizmet yükümlülüğü altında postacılık faaliyetleri hariç) ve 53.20.10: Paket ve koli gibi kargoların toplanması, sınıflandırılması, taşınması ve dağıtımı faaliyetleri (dökme yükler ve evrensel hizmet yükümlülüğü altında postacılık faaliyetleri hariç) altılı kod ve tanımlarıyla ifade edilmekte olup ‘53.20.08’ ve ‘53.20.10’ kodu ‘tehlikeli’, ‘53.20.09’ kodu ‘az tehlikeli’ sınıfta yer almaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, geçmiş yıllara ait istatistiki veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınarak programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir.

Diğer taraftan, kayıt dışı istihdam ile mücadele kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından sigortalılık ve işyeri denetimleri yapılmakta, yerine getirilmesi gereken hükümlere aykırılık tespit edilmesi durumunda idari para cezası uygulanmaktadır. Motorlu kuryelerle ilgili Sosyal Güvenlik Kurumuna elektronik veya fiziki ortamda şikâyet veya ihbar başvurusu yapılması halinde konu hakkında gerekli denetim faaliyetlerine ivedilikle başlanmaktadır. Ayrıca, moto-kuryeler, bir iş sözleşmesiyle işverene bağlı olarak çalışmaları durumunda, 4857 sayılı İş Kanununa tabi olmaktadır. Bu bakımdan, Kanunda yer alan hükümler çerçevesinde çalışmalarını gerçekleştirmektedirler. Kanuna aykırılık halinde yapılan denetimlerde idari yaptırımlar uygulanmaktadır. Diğer taraftan, kendi nam ve hesabına çalışan moto-kuryelerin çalışma düzenleri tamamen kendileri tarafından belirlenmektedir.

Önergede bahsi geçen iş kazası ve meslek hastalığına ilişkin veriler Sosyal Güvenlik Kurumu internet adresinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanmaktadır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan